

Tarkastusvaliokunta

Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2022

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2022 (K 7/2023 vp): Asia on saapunut tarkastusvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- puheenjohtaja Veijo Niemi, Eduskunnan tilintarkastajat
- partner, KHT, JHT Tiina Lind, BDO Oy
- eduskunnan hallintojohtaja Pertti Rauhio, eduskunnan kanslia
- tarkastuspäällikkö Erkki Kurikka, eduskunnan kanslia
- varapuheenjohtaja Eero Haapalehto, AIR - Avustajat Ilman Rajoja ry
- puheenjohtaja Sami Vuorinen, Eduskunnan akavalaiset ry
- pääluottamusmies Anri Rantala, Eduskunnan virkamiesyhdistys ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Eduskunnan ammattiosasto ry

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Eduskunnan tilintarkastajien eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta, kirjanpidosta ja hallinnosta vuodelta 2022 antaman tilintarkastuskertomuksen johdosta tarkastusvaliokunta toteaa, että tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että tilintarkastuksella hankitaan kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, onko hallintojohtaja syyllistynyt tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus eduskuntaa kohtaan, taikka rikkonut Valtiokonttorin määräyksiä, talousarvioasetusta tai eduskunnan tilisääntöä. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty kansliatoimikunnan ja eduskunnan kanslian toiminnan lainmukaisuutta.

Valiokunnan mietintö TrVM 3/2023 vp

Eduskunnalle (pois lukien Ulkopoliittisen instituutin ja Valtiontalouden tarkastusviraston määrärahat) myönnettiin määrärahoja kaikkiaan 110,8 miljoonaa euroa. Talousarviokirjanpidon mukaan vuonna 2022 myönnettyistä määrärahoista käytettiin 104,3 miljoonaa euroa. Eduskunnan tietohallinnon investointien vuonna 2022 käytettävissä ollut määräraha oli 7,7 miljoonaa euroa. Tilikauden aikana tästä käytettiin 4,1 miljoonaa euroa. Määrärahaa siirtyi 3,6 miljoonaa euroa tilivuodelle 2023.

Eduskunnan talousarvioon varatut määrärahat ylittyivät eduskuntaryhmien avustajatuen osalta (ylitys 119 578 euroa). Ylityksen syynä oli avustajatuen 1,7 prosentin korotus 1.6.2022 lukien avustajien palkankorotuksen myötä sekä kolmen kansanedustajan siirtyminen ryhmäkansliamalliin vuoden 2022 aikana. Tällöin kyseisten kansanedustajien avustajapalvelut siirtyivät eduskunnan kanslian sijasta eduskuntaryhmän järjestettäväksi, ja ryhmälle alettiin maksaa avustajatukea. Siirtymä on vastaavasti vähentänyt kanslian toimintamenoista maksettavia avustajajenoja. Kansliatoimikunta myönsi 2.2.2023 luvan arviomäärärahan ylitykseen.

Eduskunnan toiminnan kulut vuonna 2022 olivat yhteensä 94 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 4,4 prosenttia. Suurimmat kuluerät olivat henkilöstökulut 59,0 miljoonaa euroa (kasvua 0,3 prosenttia) sekä palveluiden ostot 13,2 miljoonaa euroa (kasvua 8,6 prosenttia).

Eduskunnan kanslia on ottanut maaliskuun lopussa 2023 käyttöön muun valtiorhallinnon tavoin sisäisen ilmoituskanavan väärinkäytöksistä ilmoittamiseen. Ilmoituskanavaa käyttäen voi ilmoittaa työn yhteydessä havaitusta väärinkäytöksestä tai perustellusta epäilystä. Keväällä 2023 toteutetun työtyytyväisyyskyselyn mukaan eduskunnan kansliassa on kokemuksia epäasiallisesta kohtelusta ja häirinnästä. Valiokunta pitää hyvänä, että eduskunnan kansliassa on käynnissä hanke häirintää estävän ohjeen uudistamiseksi ja ilmoitustapojen kehittämiseksi. Tähän työhön liittyen ilmoituskanavan käyttöä ollaan laajentamassa häirintään ja epäasialliseen kohteluun liittyviin ilmoituksiin. Ilmoitusmenettelyn tueksi luodaan prosessi, jonka keskiössä on epäasiallisen kohtelun ja häirinnän ennaltaehkäisy, tunnistaminen, puuttumisen ja jälkihoidon järjestelyiden varmistaminen. Valiokunta korostaa sitä, että häirintäohjeistuksen on oltava toimiva ja ajantasainen ja sitä on myös noudatettava.

Henkilöstön työssä jaksamiseen vaikuttaa osaltaan se, miten hyvin työ ja vapaa-aika ovat yhteensovitettavissa. Etä- ja hybridityön yleistyminen on tuonut työelämään joustavuutta. Covid-19-pandemian myötä etä- ja hybridityö lisääntyivät eduskunnan kanslian toimintayksiköissä.

Eduskunnan kanslian etätyöohje on valmistunut vuonna 2017, ja sitä on viimeksi päivitetty vuonna 2021. Valiokunnan saaman tiedon mukaan eduskunnan kanslialla ei ole yhteistä, sitovaa linjausta etätyöstä, vaan käytössä on hajautettu malli, jossa kukin osasto päättää ohjeen soveltamisesta. Valiokunta toteaa, että työelämän vaatimusten muuttuessa on tärkeää kehittää työn tekemisen tapoja ottaen kuitenkin huomioon eduskunnan kanslian perustehtävä ja valtiopäivätyön sille asettamat erityispiirteet ja -vaatimukset.

Eduskunnan kanslian toimintakertomuksen mukaan kanslian palveluiden tuottamisessa korostuu kansanedustajanäkökulma. Kansanedustajien tyytyväisyyttä kanslian palveluihin kartoitetaan joka toinen vuosi tehtävällä palvelukyselyllä. Kyselyyn vastanneet kansanedustajat ovat olleet

Valiokunnan mietintö TrVM 3/2023 vp

hyvin tyytyväisiä kanslian palveluihin. Kyselyn vastauksia tulkittaessa on kuitenkin otettava huomioon, että vastausprosentit ovat olleet hyvin matalia. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa tuotiin esiin kehittämisehdotuksia, että palveluiden seuranta tulisi toteuttaa osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelun ja seurannan prosessia. Edellä oleva huomioiden valiokunta pitää tärkeänä, että eduskunnan kanslian palveluiden laadun seuranta kehitetään ja systematisoidaan kokonaisuutena siten, että se olisi kiinteä osa kanslian toiminnan jatkuvaa arviointia ja kehittämistä.

Valiokunta toteaa, että eduskunnan tilintarkastajien lausunnon mukaan tilinpäätös ja toimintakertomus antavat eduskunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot eduskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Tarkastusvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy kannanoton kertomuksen K 7/2023 vp johdosta.

Valiokunnan kannanottoehdotus

Eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Helsingissä 18.10.2023

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Johanna Ojala-Niemelä sd
varapuheenjohtaja Veijo Niemi ps
jäsen Janne Jukkola kok
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Teemu Kinnari kok
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Ville Merinen sd
jäsen Sari Tanus kd

Valiokunnan sihteerinä ovat toimineet

erityisasiantuntija Anne Kalliomäki
valiokuntaneuvos Heidi Silvennoinen